

OBSAH

Pavouci České republiky.....	2
Taxonomické změny.....	3
Víme, koho máme ve znaku ČASu?.....	3
<i>Panamomops szinetari</i> (Araneae: Linyphiidae), nový druh pro Česko a Slovensko; panonský stepní relikt, expandující teplomilný prvek, nebo zavlečený invazivní druh?.....	5
Významné faunistické nálezy pavouků na mokřadech Jižní Moravy.....	10
Přehlížená domácí plachetnatka.....	14
<i>Phalcus alticeps</i> Spassky, 1932 v Krušných horách. Po druhé.....	15
Výskyt pavučenky <i>Erigone dentosa</i> (Araneae: Linyphiidae) v Krušných horách.....	16
Nová lokalita sekáče <i>Nemastoma bidentatum sparsum</i> (Opiliones: Nemastomatidae) v ČR.....	17
Zajímavé nálezy sekáčů aneb jak občanská věda pomáhá našim opilionologům, část druhá.....	19
Čekání na odlet.....	22
European Congress of Arachnology – Zadar 2025.....	25
Novodobé určovací semináře.....	27
Česká bibliografie.....	30
Nové knihy.....	33
Pokyny pro autory.....	34

PAVOUKOVCI ČR

Pavouci České republiky

Spiders of the Czech Republic. *Apostenus humilis* Simon, 1932, *Brommella hellenensis* Wunderlich, 1995, *Centromerus subcaecus* Kulczyński, 1914 and *Panamomops szinetari* (Gallé-Szpisjak & Gallé, 2025) represent new records for the Czech Republic. At the end of the year 2025, there are 922 spider species known from the Czech Republic.

Z hloubi bílých strání v dolním Poohří pocházejí nálezy dvou nových druhů pro naši republiku. Další byl uloven ve vstupní šachtě Staré Amatérské jeskyně v Moravském krase. Druhy uvádíme pod jmény nejpodobnějších taxonů, není však vyloučeno, že po hlubší taxonomické analýze dojde ke změně jejich nomenklatury.

Apostenus humilis Simon, 1932: Louny-Raná, NPR Raná, 17.4.–7.7.2020, 1 ♀, trubková past, leg. P. Veselý & P. Moravec; Blšany, PP Blšanský chlum, 7.9.2023–6.2.2024, 1 ♂, trubková past, leg. P. Veselý & P. Moravec.

Brommella hellenensis Wunderlich, 1995, Louny-Dobroměřice, Lužerady, 6.9.2022–13.3.2023, 2 ♂♂, trubková past, leg. P. Veselý & P. Moravec; 17.9.2022–31.8.2023, 2 ♂♂, trubková past, leg. V. Růžička, M. Řezáč, J. Dolanský. Z dalších sběrů z téže lokality máme ještě 1 ♂ a 4 ♀♀.

Centromerus subcaecus Kulczyński, 1914: Ostrov u Macochy, Stará amatérská jeskyně v hloubce 80 m, 26.4.–24.6.2021, 1 ♀, zemní past, leg. Š. Otáhalová, 11.5.–23.11.2022, 1 ♂, 1 ♀, zemní pasti, leg. V. Růžička.

Panamomops szinetari (Gallé-Szpisjak & Gallé, 2025) – viz samostatný článek na str. 5

Celkem tak ke konci prosince 2025 evidujeme v České republice 922 domácích a zdomácnělých druhů pavouků (včetně prvonálezů neetablovaných druhů).

Taxonomické změny

Dalším novým druhem je *Dysdera parthenogenetica* Řezáč, 2025, která byla odlišena od druhu *Dysdera hungarica*, který u nás zřejmě nežije (ŘEZÁČ *et al.* 2025).

Philodromus emarginatus (Schrank, 1803) → *Emargidromus emarginatus* (Schrank, 1803) (WUNDERLICH 2025)

ŘEZÁČ M., KRÁL J., ÁVILA HERRERA I. M., FORMAN M., ŘEZÁČOVÁ V., GLORIČOVÁ N. & HENEBERG P. 2025: *Dysdera parthenogenetica* sp. nov. (Araneae, Dysderidae): a unique case of parthenogenesis in spiders. *J. Zool. Syst. Evol. Res.* **2025** (9266860): 1–21.

WUNDERLICH J. 2025: New and rare spiders (Araneae) from the Algarve, Portugal. *Beitr. Araneol.* **18**: 4–36.

Ondřej Machač

Víme, koho máme ve znaku ČASu?

Do we know who is depicted in the CAS logo? *This article is about trigonotarbid arachnid Anthracomartus bohemica, which is on the emblem of the Czech Arachnological Society.*

Česká arachnologická společnost si vybrala za svůj znak pavoukovce, který běhal někde v okolí dnešních Nýřan u Plzně zhruba před 308 milióny let. Bylo to v geologickém období prvohor, konkrétně v karbonu. Patřil do vyhynulého řádu Trigonotarbida, jehož zástupci žili na Zemi od konce siluru do začátku permu. Hlavní charakteristikou trigonotarbidů jsou tergity na zadečku dělené do několika řad, přičemž první tergity tvoří jakýsi „zámek“, který navazuje na hlavohruď (PETRUNKEVITCH 1953). Nejvíce zkamenělin pochází z již zmíněného období karbonu, kdy byli tito pavoukovci na vrcholu své diverzity. S rozvojem těžby uhlí na konci devatenáctého století pak docházelo k častým nálezům otisků rostlin i živočichů a mnohé z nich se ocitly v rukou Antonína Friče (1832–1913), významného přírodovědce, geologa a paleontologa, který dlouhá léta působil v Národním muzeu v Praze. Frič nálezce dost často patřičně motivoval a díky němu mnohé vzácné zkameněliny neskončily jako topivo v kamnech. Antonín Frič (1895) popsal i tento druh pavoukovce a pojmenoval jej *Krescheria bohemica*. Tento název v roce 1901 nahradil jménem *Promygalia bohemica*. Původní práce z roku 1895 je ale nedohledatelná, a proto se za rok popisu považuje až rok 1901. Rod *Promygalia* pak zařadil mezi pravé pavouky. Vycházel při tom ze staršího rodového názvu pro sklípky – *Mygale*. Napsal, že *Promygalia* je pavouk s hřebenovitými výběžky 2. břišního segmentu. Britský zoolog Reginald Innes Pocock (1910) s tímto zařazením nesouhlasil a argumentoval tím, že *Promygalia* je typický trigonotarbid. Rod *Promygalia* pak synonymizoval s rodem *Anthracomartus*. Ruský arachnolog Alexandr PETRUNKEVITCH (1953) obnovil název *Promygalia* a vylepšil jeho definici. S tím ale nesouhlasili britští arachnologové GARWOOD & DUNLOP (2011), kteří dali zapravdu POCOCKOVI (1910) a z *Promygalia* se stal opět *Anthracomartus* na základě stejných charakteristik. K té hlavní patří téměř kruhový zadeček, jehož devět tergitů je podélně rozděleno do pěti řad. V současné době tedy má Česká arachnologická společnost ve znaku trigonotarbida s názvem *Anthracomartus bohemica*. Nebyl to tedy žádný obr... Zatímco mnohý hmyz dosahoval v období prvohor úctyhodných rozměrů, u pavoukovců tomu tak nebylo. Celková velikost

těla *A. bohemica* je 13 mm. Měl relativně robustní nohy, z nichž nejdelší dochovaná je 12 mm dlouhá. Jeho životním prostředím byl karbonový prales, kde lovil kořist v podrostu. Z hlediska tělesné stavby se spíše podobal dnešním roztočům než pavoukům. Jeho schránka byla relativně pevná a díky tomu se také dochovala, když došlo k neočekávané události, pravděpodobně sopečné erupci. *Anthracomartus bohemica* byl pak spolu s vegetací rychle pohřben do bahna bez přístupu kyslíku, aby byl po mnoha miliónech let nalezen při těžbě uhlí... Nebyl však sám, Nýřany patří k nejbogatším lokalitám co se nálezů prvohorních zkamenělin týče a ještě dnes je možné v odvalech najít stopy dávného života v podobě otisků rostlin i živočichů.

Ivana Hradská

FRIČ A. 1901: *Fauna der Gaskohle und der Kalksteine der Permformation Böhmens. Myriopoda pars II. Arachnoidea, Vol IV, part 2.* Selbstverlag: In Commission bei Fr. Řivnáč, Prague, 64 pp.

GARWOOD R. J. & DUNLOP J. A. 2011: Morphology and systematics of Anthracomartidae (Arachnida: Trigonotarbida). *Palaeontology* **54**: 145–161.

PETRUNKEVITCH A. I. 1953: Paleozoic and Mesozoic Arachnida of Europe. *Geological Society of America: Memorials* **53**: 1–128.

POCOCK R. I. 1910: Notes on the morphology and generic nomenclature of some Carboniferous Arachnida. *Geological Magazine* **7**: 505–512.

Holotyp *Anthracomartus bohemica* (Frič, 1901) uložený v Národním muzeu (foto I. Hradská)

***Panamomops szinetari* (Araneae: Linyphiidae), nový druh pro Česko a Slovensko; panonský stepní relikt, expandující teplomilný prvek, nebo zavlečený invazivní druh?**

***Panamomops szinetari* (Araneae: Linyphiidae), a new species for Czechia and Slovakia; a Pannonian steppe relict, an expanding thermophilic element, or an introduced invasive species?** *The paper reports on the occurrence of the newly described species Panamomops szinetari (Gallé-Szpisjak & Gallé, 2025) in Czechia and Slovakia. The species was previously known only from eastern Hungary. New localities are found in southeastern Czechia and southern Slovakia, on the northern edge of the Pannonian region. It was caught using pitfall traps on the soil surface and pipe traps inside the soil. It was found in steppe grasslands, salt marshes, meadows, and a highway cutting. The species is bound to grasslands and also penetrates cracks in the soil. However, it is also capable of colonizing secondary habitats. It is unlikely that this is a relict species that would have escaped the attention of two hundred years of intensive arachnological research in central Europe. It has appeared in three central European countries within just six years (2015 in Hungary, 2019 in Slovakia and 2021 in Czechia* – Figs 1–7). If it were a species undergoing gradual northward expansion due to climate warming, for example, this would have explained the new findings in Slovakia and Moravia, but not the many years of oversight in Hungary. Therefore, it cannot be ruled out that this is in fact an introduced species that prefers natural steppe communities, where it has been spreading over the last ten years. If this were the case, however, we do not know its true geographical origin.*

Naši entomologičtí kolegové v čele s Petrem Veselým nás pravidelně zásobují záhadnými druhy ulovenými v půdě pomocí trubkových pastí (ŘEZÁČ *et al.* 2023). Jednou takovou záhadou byl zcela nový druh pavučenky, u níž nebylo možné ani jednoznačně zařazení do rodu. Tato pavučenka patřila do příbuzenstva rodu *Panamomops*, byla však nápadně větší a neměla charakteristické růžky na čele. Tím připomínala spíše druh *Metapanamomops kaestneri* (Wiehle, 1961), jediného zástupce monospécifického rodu *Metapanamomops*. Trubkovými pastmi byla chycena na Pouzdřanské stepi na jižní Moravě a hned na více lokalitách na Slovensku (Šahy-Tešmák, Veroničina stráň; Šahy, Strážný vrch; Hronský Beňadik, vrch Klíča). Zároveň jsme ale na tento druh narazili také v materiálu pocházejícím z povrchových zemních pastí instalovaných na slanisku Siky a na okraji dálnice u Nitry. Popis nového druhu jsme měli připravený, chtěli jsme ho zařadit do plánované práce o více druzích z trubkových pastí. Letos však vyšel popis tohoto druhu pod jménem *Panamomops szinetari* od maďarských autorů Nikolett Gallé-Szpisjak a Róbert Gallé (GALLÉ-SZPISJAK & GALLÉ 2025; NENTWIG *et al.* 2025). Pojmenovali ho po svém arachnologickém kolegovi Csabovi Szinetárovi. Autoři našli dospělce tohoto druhu pomocí zemních pastí v červnu v rozmezí let 2015 a 2020 hned na několika lokalitách ve východním Maďarsku. Byli nalezeni ve stepních trávnících na pravěkých mohylách, na sečených loukách, a v suchých trávnících na slaniscích. Zjevně se tedy může vyskytovat i mimo podzemní prostředí. Druh obývá stepní trávníky a proniká i do puklin v půdě. Je však schopný kolonizovat i druhotná stanoviště, jako jsou okraje dálnic. Může se jednat o reliktní druh, který kvůli skrytému životu v puklinách půdy zůstal dlouho neobjevený. Vlivem oteplování klimatu či obdobím sucha se začal posouvat směrem na sever a díky nastartované tendenci k disperzi mohl být zachycen. Mohl ale ucházet pozornosti dvě stě let intenzivního arachnologického výzkumu střední Evropy? Objevil se ve třech státech střední Evropy v rozmezí pouhých šesti let (2015 v Maďarsku, 2018 na Slovensku a 2021 v Česku* – obr. 1–6). Pokud by se jednalo o druh, u kterého dochází, například vlivem oteplování klimatu k postupné expanzi areálu směrem na sever, vysvětlovalo by to nové nálezy na Slovensku a na Moravě, nikoli však mnohaleté přehlížení v Maďarsku. Proto není vyloučeno, že se ve skutečnosti jedná o zavlečený druh inklinující k přirozeným stepním společenstvům, ve kterých se v posledních deseti letech šíří. Pokud by tomu tak bylo, pak ale neznáme jeho skutečný geografický původ.

Česko-Morava

Pouzďřany, NPR Pouzdřanská step – Kolby (7065; 48.941245N, 16.644647E; 275–280 m n. m.). Horní část východního a jižního svahu s xerothermní vegetací, s jednotlivými stromy a skupinami keřů. Vápnité slíny a jílovce, místy překryté různě silnou vrstvou spraše.
1 ♀, 27.5.–17.9.2021, trubková past, leg. Petr Veselý, Květoslav Resl

Slovensko

Šahy-Tešmák, Veroničina stráň (7979; 48.0793750N, 19.0089922E; 170–180 m n. m.). Xerothermní stráň nad řekou Ipeľ. Jižní svah s xerothermní vegetací, s křovinami a jednotlivými stromy, výše přecházející do teplomilné doubravy (vše historicky pastvina). Těžká jílovitá půda na andezitovém podloží, za sucha s čtenými, místy velmi širokými puklinami.
2 ♂♂, 5.9.2019–13.6.2020, 14 ♀♀, 13.6.–5.7.2020, 1 ♀, 5.7.–2.8.2020, trubkové pasti, leg. Petr Veselý, Jaroslav Blížek a Rudolf Kmeco; 2 ♀♀, 21.6.–6.7.2021, 2 ♀♀, 6.7.–12.9.2021, trubkové pasti, leg. Jaroslav Blížek, Rudolf Kmeco, Jiří Bouchal

Šahy, Strážný vrch (7979; 48.0776900N, 18.9393206E; 140–145 m n. m.). V křovinatém porostu nad PP Zlepencová terasa. Těžká hlinitá půda s ojedinělými odlučnými puklinami u horního okraje příkrého svahu jihozápadní expozice, tvořeného tufitickými andezitovými sedimenty.
9 ♂♂, 2 ♀♀, 27.5.–3.9.2023, trubkové pasti, leg. Jaroslav Blížek, Rudolf Kmeco a Jiří Bouchal

Hronský Beňadik, vrch Klíča (7677; 48.3528839N, 18.5548319E; 260–280 m n. m.). Jižní výběžek Pohronského Inovce. Ekoton okraje extenzivní vinice a druhotného lesního porostu na místě zpuštělé sousední vinice. Svah jihovýchodní expozice s těžkou hlinitou půdou na andezitovém podkladě.
10 ♀♀, 19.4.–5.9.2019, 1 ♂, 27.5.–3.9.2023, trubkové pasti, leg. Jaroslav Blížek, Rudolf Kmeco, Jiří Bouchal

Močenok, slaniště Siky, (7773; 48.2209017N, 17.8972783E; 120 m n. m.). Na slaných okáčích.
1 ♂, 23.5.–19.6.2018, zemní past s formaldehydem, leg. Peter Gajdoš

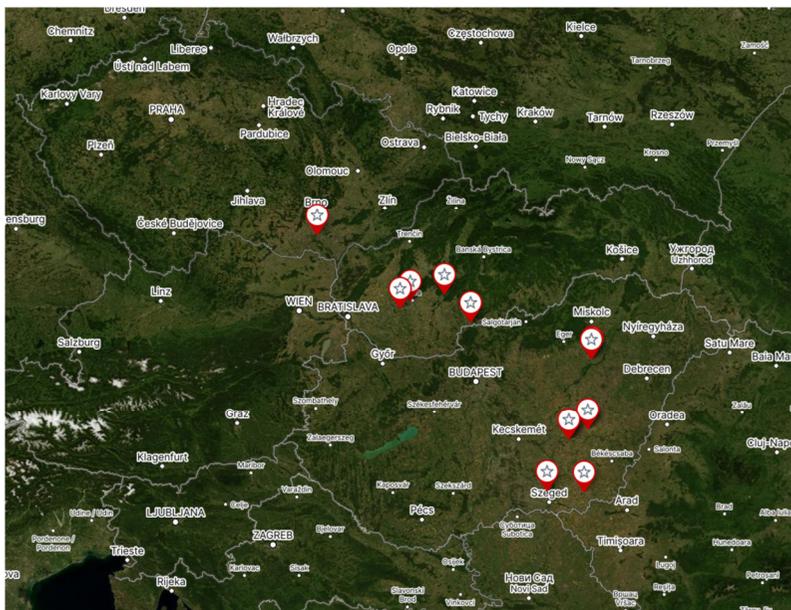
Nitra-Selenec, výjezd z dálnice R1 (7674; 48.309087N, 18.1391217E; 157 m n. m.). Nepůvodní vysetá louka na staveništi v okolí dálnice (původně orná půda), pravidelně sekaná několikrát do roka.
1 ♂, 15.6.–6.7.2022, zemní past s formaldehydem, leg. Juraj Litavský a Oto Majžlan

Milan Řezáč, Peter Gajdoš, Vlastimil Růžička, Petr Veselý

Literatura

GALLÉ-SZPISJAK N. & GALLÉ R. 2025: A new *Panamomops* Simon, 1884 from the Hungarian Great Plain (Araneae: Linyphiidae). *Animal Taxonomy and Ecology* **71**: 415–526.
NENTWIG W., BLICK T., BOSMANS R., GLOOR D., HÄNGGI A. & KROPF C. 2025: Spiders of Europe. Version 12.2025. Online at <https://www.araneae.nmbe.ch>
ŘEZÁČ M., RŮŽIČKA V., DOLANSKÝ J. & DOLEJŠ P. 2023: Vertical distribution of spiders (Araneae) in Central European shallow subterranean habitats. *Subterranean Biology* **45**: 1–16.

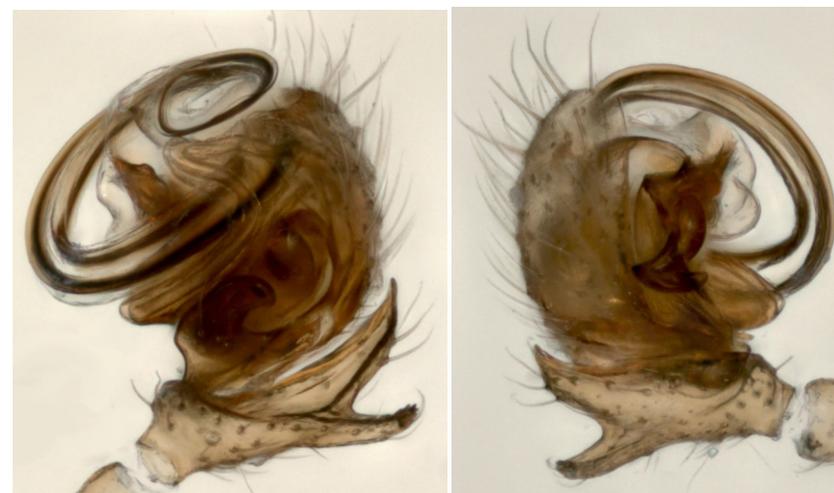
*<https://mapy.com/s/lomehojeve>

Obr. 1: Současné znalosti o rozšíření pavučenky *Panamomops szinetari* (orig. M. Řezáč) / Current knowledge about distribution of *Panamomops szinetari* (orig. M. Řezáč)

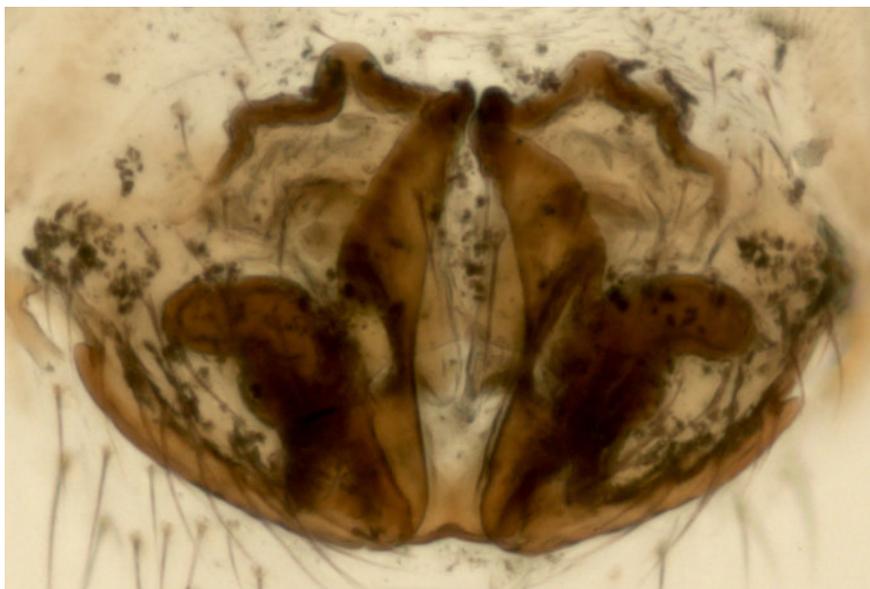
Obr. 2: Frontální pohled na samce *P. szinetari* (foto laboratoř biodiverzity CARC) / Frontal view on male *P. szinetari* (photo CARC)

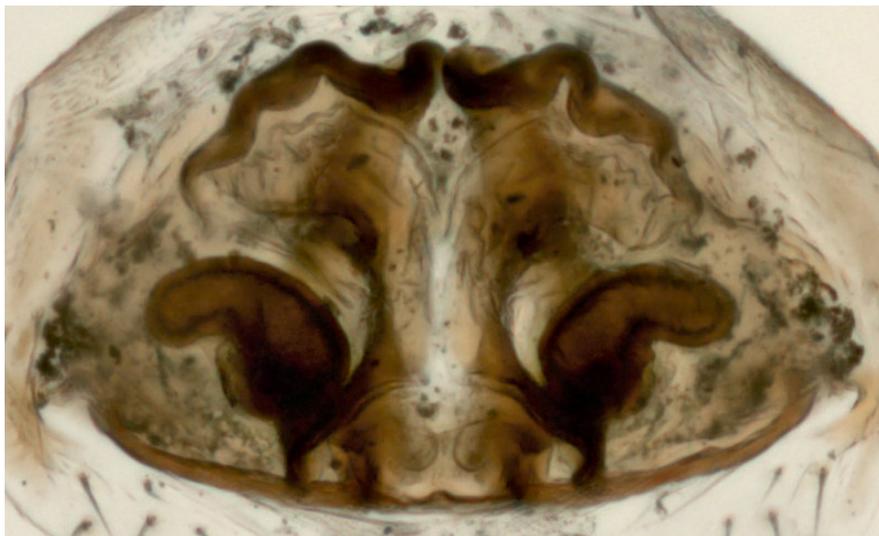
Obr. 3: Bulbus *P. szinetari*, retrolaterální a prolaterální pohled (foto laboratoř biodiverzity CARC) / Retrolateral and prolateral view on bulb of *P. szinetari* (photo CARC)

Obr. 4: Bulbus *P. szinetari*, ventrální pohled (foto laboratoř biodiverzity CARC) / Ventral view on bulb *P. szinetari* (photo CARC)

Obr. 5: Epigyne *P. szinetari*, ventrální pohled (foto laboratoř biodiverzity CARC) / Ventral view on epigyne of *P. szinetari* (photo CARC)

Obr. 6: Vulva *P. szinetari*, dorzální pohled (foto laboratoř biodiverzity CARC) / Vulva of *P. szinetari*, dorsal view (photo CARC)

Významné faunistické nálezy pavouků na mokřadech Jižní Moravy

Od roku 2020 mám možnost účastnit se v rámci pracovní skupiny pro environmentální management a ochranu přírody Envirop (Ústav botaniky a zoologie, Masarykova Univerzita) výzkumu společenstev pavouků na mokřadních lokalitách. V současné době máme k dispozici data získaná ze tří mokřadů nacházejících se na Jižní Moravě. Nejdelší výzkum zatím probíhal mezi lety 2020 a 2025 na lučním mokřadu v Krumvíři u Klobouk na Moravě (48.998°N, 16.908°E, obr. 1). Tato lokalita je v posledních letech významně ohrožena degradací včetně rozšiřování invazních a expanzivních druhů rostlin. V rámci probíhajícího výzkumu byla tato lokalita částečně pokosena a byla zde rovněž zavedena pastva dobytka, což vedlo ke zpomalení zarůstání a zvýšení diverzity stanovišť. V roce 2023 zde byl navíc proveden výsev původních druhů poloparazitických rostlin, které měli přispět k potlačení růstu invazních druhů rostlin. Obdobně tomu bylo na lokalitě Krče u Břeclavi (48.759°N, 16.868°E, obr. 2), kde výzkum probíhal mezi lety 2023 a 2025. Jedná se opět o nížinný mokřad ohrožený zarůstáním a celkovou degradací. Kvůli menší ploše zde byla v rámci managementu provedena jen částečná seč a výsev poloparazitických rostlin. Třetí zkoumanou lokalitou byly Slovácké lúky u Lednice (48.797°N, 16.840°E, obr. 3), kde v roce 2024 proběhl jednorozhodný monitoring. Tato hodnotná mozaika vlhkých nivních luk a reliktních písečných dun neměla až donedávna žádnou ochranu a byla významně ohrožena tlakem výstavby komerčních i soukromých subjektů. V současnosti, díky získaným datům, které svědčí o unikátní biodiverzitě vázané na tuto lokalitu, byly Slovácké lúky zařazeny do nově vzniklé CHKO Soutok. Na všech zkoumaných lokalitách probíhalo vzorkování suchozemských bezobratlých pomocí kombinace smýkáni entomologickou sítí, vysávání upraveným zahradním vysavačem a odchytu do zemních padacích pastí.

Během vzorkování se nám podařilo najít na zkoumaných lokalitách poměrně vysoký počet silně až kriticky ohrožených druhů pavouků (jejich charakteristiky převzaty z atlasu KÚRKA *et al.* 2015). Na mokřadní louce v Krumvíři byla nalezena silná populace skákavky Canestriniho (*Mendoza canestrinii*), což je nápadný druh skákavky, který se vyskytuje v teplých oblastech v rozsáhlých litorálních porostech. Na našem území je silně ohrožená a byla nalezena pouze na Jižní Moravě. Dalším velkým druhem, který byl nalezen na všech třech zkoumaných lokalitách, je zora náramková (*Zora armillata*). Tento druh byl v minulosti nalezen v poměrně rozmanitých biotopech, jako jsou stepi, písčiny, rákosiny i rašeliniště. Na našem území se jedná o kriticky ohrožený druh, který byl doposud nalezen jen na Jižní Moravě. Na mokřadu v Krumvíři byl v roce 2025 nalezen samec kriticky ohrožené skálovky šestitečné (*Phaeoedus braccatus*, obr. 4). Jedná se o teplomilný druh, který žije na skalních stepích a v lesostepích. Tato kriticky ohrožená skálovka má na našem území zatím pouze pár nálezů, převážně z minulého století. Poslední známý nález jsou dva samci v roce 2001 poblíž Moravského Krumlova (leg. V. Bryja). Na Slováckých lúkách byla ve smyku ze stromů nalezena samice západníka trávového (*Clubiona pseudoneglecta*). Jedná se o třetí zaznamenaný nález tohoto druhu na našem území, poprvé byl zjištěn v roce 1958, kdy byl nalezen jeden samec a čtyři samice v Lednici (leg. F. Miller), druhý nález z roku 2012 jedné samice je z písčiny v Zaječčí (leg. P. Heneberg, M. Řezáč). Mezi významné nálezy drobnějších druhů patří *mysmena Jobova* (*Microdipoena jobi*), která byla nalezena ve větším počtu jedinců na lokalitě Krče. Na našem území se jedná o silně ohrožený druh, který žije v lesích a mokřadech nižších poloh. U nás byl tento druh poprvé zjištěn v roce 1973 na Slapech, potom v letech 1999 a 2000 na mokřadech Kokořínska v prosevu. V roce 2017 byli nalezeni jedinci tohoto druhu v Popicích (leg. T. Krejčí) a Hnanicích (leg. O. Machač). Jedinci z Krččí byli nalezeni

ve vzorcích z vysavače a tento typ odchyty se zdá být pro tento druh vhodný. Na Slováckých lúkách byli v nezaplavované části nalezeni dva samci a deset samic plachetnatky suchopárové (**Agyneta simplicitaris**). Tato drobná plachetnatka je na našem území kriticky ohrožená a zatím byla nalezena pouze na Jižní Moravě. Jedná se o teplomilný druh, který žije v nížinách v trávě skalních stepí. Na Slováckých lúkách a na Krumvíři bylo nalezeno několik jedinců pavučenky trnohřbeté (**Prinerigone vagans**). Na našem území je tato pavučenka velmi vzácná a kriticky ohrožená, vyskytuje se na vlhkých místech otevřených biotopů. Aktuálně je tento druh známý díky nálezu obří pavučiny v jeskyni na pomezí Albánie a Řecka, kde žije ve vysokých počtech na sítích pokoutníků (URÁK *et al.* 2025). Pavučenka dlouhovlasá (**Trichoncoides piscator**) byla do nedávné doby na našem území považována za neznámou, v současnosti nicméně narůstá počet aktuálních nálezů a tento druh se pravděpodobně šíří. Ve 20. století u nás nalezena na dvou lokalitách na jižní Moravě (1938 Wilsonův les v Brně, 1970 Pouzdřany). Další výskyt tohoto druhu na našem území se potvrdil až v roce 2022, kdy byl nalezen jeden samec v Bzenci (leg. T. Hamřík), v roce 2023 opět jeden samec v Bzenci na Vátých pískách (leg. K. Rückl). My jsme několik jedinců tohoto druhu našli v roce 2024 na všech třech zkoumaných mokřadních lokalitách (Slovácké lúky, Krče, Krumvíř). V roce 2024 a 2025 byl tento druh zároveň zaznamenán i v Miloticích (leg. K. Rückl, A. Prágr). A poslední, faunisticky nejzajímavější, je nález samce pavučenky vývrtkové (**Hylyphantes nigrinus**) v roce 2025 na lokalitě Krče u Břeclavi (obr. 5). U nás byl tento druh zaznamenán pouze v roce 1938 na xerothermní stepi na Pouzdřanech, od té doby byl na našem území neznámý.

Z výše zmíněného výčtu je patrné, že nížinné mokřady na Jižní Moravě mohou poskytovat útočiště mnoha vzácným a ohroženým druhům pavouků, a proto je důležité tyto ostrovy biodiverzity v zemědělské krajině chránit, a pomocí vhodných managementových opatření bránit jejich degradaci. Zároveň v současnosti v rámci pracovní skupiny Envirop probíhá vzorkování dalších mokřadních lokalit a slanisek na Jižní Moravě, a na další zajímavé nálezy se tak jistě můžeme ještě těšit.

Mendoza canestrinii (Ninni, 1868): Krumvíř, 48.998°N, 16.908°E (7067), mokřad, 11 ♂♂, 6 ♀♀, vysavač, 19.9.2020, leg. David Kopr, det. Eva Líznarová, coll. ÚBZ Masarykova Univerzita.

Zora armillata Simon, 1878: Krumvíř, 48.998°N, 16.908°E (7067), mokřad, 1 ♂, 1 ♀, vysavač, 15.6.2020, leg. David Kopr, det. Eva Líznarová, coll. ÚBZ Masarykova Univerzita. 4 ♂♂, 4 ♀♀, vysavač, 19.9.2020, leg. David Kopr, det. Eva Líznarová, coll. ÚBZ Masarykova Univerzita. 11 ♂♂, zemní past, 19.8.–23.9.2020, leg. David Kopr, det. Eva Líznarová, coll. ÚBZ Masarykova Univerzita. Krče u Břeclavi, 48.759°N, 16.868°E (7267), mokřad, 1 ♂, vysavač, 21.6.2024, leg. Karel Kizek, Zdenko Večerík, det. Eva Líznarová, coll. ÚBZ Masarykova Univerzita. Slovácké lúky u Lednice, 48.797°N, 16.840°E (7266), mokřadní louka, 1 ♂, zemní past, 14.5.–16.6.2024, leg. Karel Kizek, Zdenko Večerík, det. Eva Líznarová, coll. ÚBZ Masarykova Univerzita.

Phaeoedus braccatus (L. Koch, 1866): Krče u Břeclavi, 48.759°N, 16.868°E (7267), mokřad, 1 ♂, zemní past, 21.6.–15.7.2025, leg. Karel Kizek, Zdenko Večerík, det. Eva Líznarová, coll. ÚBZ Masarykova Univerzita.

Cubiona pseudoneglecta Wunderlich, 1994: Slovácké lúky u Lednice, 48.797°N, 16.840°E (7266), mokřadní louka, 1 ♀, smyk ze stromů, 14.6.2024, leg. Karel Kizek, Zdenko Večerík, det. Eva Líznarová, coll. ÚBZ Masarykova Univerzita.

Microdipoena jobi (Kraus, 1967): Krče u Břeclavi, 48.759°N, 16.868°E (7267), mokřad, 3 ♂♂, 5 ♀♀, vysavač, 13.9.2023, leg. Karel Kizek, Zdenko Večerík, det. Eva Líznarová, coll. ÚBZ Masarykova Univerzita.

Prinerigone vagans (Audouin, 1826): Krumvíř, 48.998°N, 16.908°E (7067), mokřad, 1 ♂, vysavač, 10.9.2024, leg. Karel Kizek, Zdenko Večerík, det. Eva Líznarová, coll. ÚBZ Masarykova Univerzita. Slovácké lúky u Lednice, 48.797°N, 16.840°E (7266), mokřadní louka, 2 ♂♂, 1 ♀, vysavač, 22.8.2024, leg. Karel Kizek, Zdenko Večerík, det. Eva Líznarová, coll. ÚBZ Masarykova Univerzita.

Agyneta simplicitaris (Simon, 1884): Slovácké lúky u Lednice, 48.797°N, 16.840°E (7266), mokřadní louka, 2 ♂♂, 10 ♀♀, vysavač, 29.7.2024, leg. Karel Kizek, Zdenko Večerík, det. Eva Líznarová, coll. ÚBZ Masarykova Univerzita.

Trichoncoides piscator (Simon, 1884): Krumvíř, 48.998°N, 16.908°E (7067), mokřad, 1 ♂, zemní past, 18.7.–20.8.2025, leg. Karel Kizek, Zdenko Večerík, det. Eva Líznarová, coll. ÚBZ Masarykova Univerzita. 1 ♂, zemní past, 2.7.–6.8.2024, leg. Karel Kizek, Zdenko Večerík, det. Eva Líznarová, coll. ÚBZ Masarykova Univerzita. Krče u Břeclavi, 48.759°N, 16.868°E (7267), mokřad, 1 ♂, vysavač, 21.6.2024, leg. Karel Kizek, Zdenko Večerík, det. Eva Líznarová, coll. ÚBZ Masarykova Univerzita. Slovácké lúky u Lednice, 48.797°N, 16.840°E (7266), mokřadní louka, 1 ♂, zemní past, 15.4.–12.5.2025, leg. Karel Kizek, Zdenko Večerík, det. Eva Líznarová, coll. ÚBZ Masarykova Univerzita.

Hylyphantes nigrinus (Simon, 1881): Krče u Břeclavi, 48.759°N, 16.868°E (7267), mokřad, 1 ♂, smyk, 12.5.2025, leg. Karel Kizek, Zdenko Večerík, det. Eva Líznarová, coll. ÚBZ Masarykova Univerzita.

Eva Líznarová

KŮRKA A., ŘEZÁČ M., MACEK R. & DOLANSKÝ J. 2015: *Pavouci České republiky*. Academia, Praha, 623 pp.
URÁK I., VRENOZI B., GŁĄBIAK Z., LECOQUIERRE N., EIBERGER C., MARAUN M., ŠTEFAN A., FLOT J. F., BRAD T., DAINELLI L. & SARBU S. M. 2025: An extraordinary colonial spider community in Sulfur Cave (Albania/Greece) sustained by chemoautotrophy. *Subterr. Biol.* **53**: 155–177.

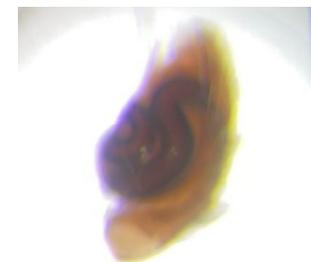
Obr. 1: Lokalita Krumvíř focená z dronu (foto L. Tichý)

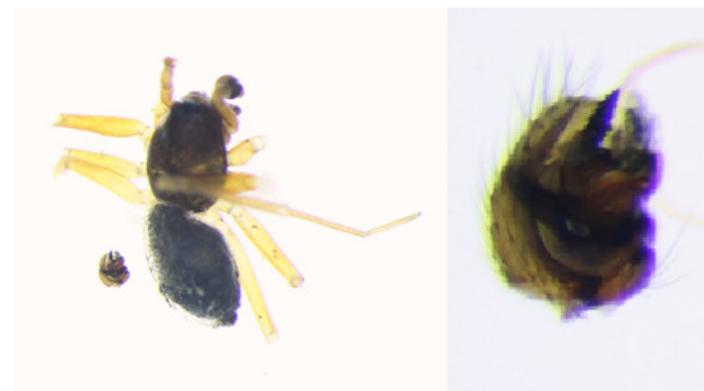
Obr. 2: Lokalita Krče (foto K. Kizek, Z. Večerik)

Obr. 3: Lokalita Slovácké lúky u Lednice (foto K. Kizek, Z. Večerik)

Obr. 4: *Phaeoedus braccatus* – palp (foto E. Líznarová)

Obr. 5: *Hylyphantes nigrinus* – habitus a palp (foto E. Líznarová)

Přehlížená domácí plachetnatka

Plachetnatka domácí (*Megalephyphantes nebulosus*) patří mezi tři naše zástupce rodu *Megalephyphantes* (dalšími jsou vzácné *M. collinus* a *M. pseudocollinus*). Tato velká plachetnatka obývá převážně synantropní prostředí, dále pak třeba lomy a skalní biotopy. Nejedná se však o běžný druh, o čemž svědčí pouze dva záznamy v databázi ČAS po roce 2000! Já jsem svoji první plachetnatku domácí našel 15.8. na autobusové zastávce v obci Radostín na Havlíčkovodsku. Jednalo se o subadultní samici, kterou jsem si vzal na dochoy a mám ji živou dodnes!

Ondřej Machač

M. nebulosus z Radostína (foto O. Machač)

Pholcus alticeps Spassky, 1932 v Krušných horách. Po druhé...

Pholcus alticeps Spassky, 1932 in the Ore Mountains. For the second time... An unusual finding of this spider in the wild, at an altitude of 713 m a.s.l. is reported.

Asi doposud nebyl zjištěn u nás ani jinde v Evropě výskyt tohoto pavouka mimo různé lidské výtvoř. Výjimkou bylo nalezení pavouka v suťovém lese údolí řeky Bíliny v září roku 2023 (Roušar 2023). Ale 4.11.2025 jsem prováděl několik prosevů a sklepávání v nadmořské výšce kolem 713 m nad mořem při průzkumu pavouků v údolí řeky Bíliny. Kromě několika běžných druhů jsem objevil páreček ohrožené plachetnatky *Centromerus incilium* (L. Koch, 1881) a v neobvyklé nadmořské výšce. Avšak co ten „Pholcus“. A navíc *Pholcus alticeps*. Jedná se o samečka, který byl získán sklepáváním z nízkých smrků nebo břízek. Biotop se nachází na svahu s jižní expozicí (obr. 1). Kde se tam vzal? Jedno vysvětlení se nabízí. Ve vzdálenosti asi 80 m vzdušnou čarou se nalézá pět chatových domků, takže pochází odsud? A co ta nadmořská výška? Další den jsem se tam opět vydal, ale bylo po dešti, smůla. Jenže jsem měl možnost se do jedné chaty podívat, na pozvání, leč bez výsledku. Je tedy výskyt *P. alticeps* ve volné přírodě opět náhoda, nebo se tu začíná „zabydlovat“? To by mohl být průšvih.

Antonín Roušar

ROUŠAR A. 2023: *Pholcus alticeps* ve volné přírodě. *Pavouk* 55: 12–13.

Obr. 1: Biotop nálezu třesavky *Pholcus alticeps* v Krušných horách (foto A. Roušar). Pozice na mapě: 50.5379°N, 13.3559°E / *Habitat of Pholcus alticeps in the Ore Mts. (photo A. Roušar). Position on the map: 50.5379°N, 13.3559°E*

Výskyt pavučeny *Erigone dentosa* (Araneae: Linyphiidae) v Krušných horách

Occurrence of the money spider Erigone dentosa (Araneae: Linyphiidae) in the Ore Mountains. A female was found at 775 m a.s.l. – spreading into higher elevations is thus expected.

První nález druhu *Erigone dentosa* O. Pickard-Cambridge, 1894, u činil v roce 2020 S. Korenko, který objevil samečka u Čelákovice v pobřežní vegetaci PR Káraný (175 m n. m.). Dalšího samečka zjistil v roce 2022 A. Roušar na skalní stepi u Kadaně (298 m n. m.) (Růžička & Řezáč 2022). Do té doby byl znám výskyt tohoto druhu od roku 2013 v západní Evropě, kam se dostal ze střední nebo severní Ameriky. Později se rozšířil i do severní Evropy, byl zjištěn i v Maroku, Bulharsku a Turecku*. Nejdříve byl nalézán v prostorách skleníků apod., později ve volné přírodě. Většinou v nižších nadmořských výškách podobně jako u našich dosavadních nálezů. Proto jsem byl velice překvapen, když jsem našel 7.8.2025 samičku v nadmořské výšce 775 m lokality Černý rybník u Zákoutí v Krušných horách (obr. 1). Jedná se o otevřený biotop s nízkým porostem smrku a břízy (obr. 2). To je snad výškový rekord. Co na to říká literatura*? Tak je to jinak. Ve střední Americe se přirozeně vyskytuje i v nadmořské výšce 1500 m a ve Francii byl zjištěn dokonce ve dvouticícové výšce. A kdy se objeví u nás v Krkonoších? Lze předpokládat, že v relativně brzké době, tak jako se celkem rychle rozšířil jiný invazní druh *Mermessus trilobatus* (Emerton, 1882). Máme se obávat jeho rychlé kolonizace?

Antonín Roušar

RŮŽIČKA V. & ŘEZÁČ M. 2022: Pavouci České republiky. *Pavouk* 53: 2–3.

*<https://wsc.nmbe.ch/species/15273>

Obr. 1: Místo nálezu u Černého rybníka. Lokalizace: 50°32.633'; 13°20.0523' / *Found at the Black Pond. Localization: 50°32.633'; 13°20.0523'*

Obr. 2: Biotop nálezu druhu *Erigone dentosa* (foto A. Roušar) /
Habitat of the *Erigone dentosa* species (photo A. Roušar)

Obr. 1: Mapa s polohou lokality Milovice / Map with the location of Milovice

Obr. 2: Biotop nálezu sekáče *Nemastoma bidentatum sparsum* v lesoparku Lišky (foto A. Roušar) /
Habitat of harvestmen *Nemastoma bidentatum sparsum* in the Lišky forest park (photo A. Roušar)

Nová lokalita sekáče *Nemastoma bidentatum sparsum* (Opiliones: Nemastomatidae) v ČR

New locality of harvestmen *Nemastoma bidentatum sparsum* (Opiliones: Nemastomatidae) in the Czech Republic. A new prospering population was found near Milovice. Altogether, six localities of the species revealed so far in the Czech Republic confirmed that the species is established in the country.

I když je známo v České republice již pět lokalit s výskytem žlaznatky *Nemastoma bidentatum sparsum* Gruber & Martens, 1968 (Hřensko, Klánovický les, Horní Počernice, Vidov a Ohřecké údolí u Klášterce nad Ohří), přesto nebyla od roku 2021 zjištěna nová lokalita. Ale to už asi neplatí, protože při krátké rodinné rekreaci v Milovicích u Nymburka (**obr. 1**) jsem měl možnost na „hodinku“ odjet a zastavit v lesoparku Lišky (**obr. 2**). Tak rychle nádobíčko a udělat několik prosevů, možná se prosejí nějakí pavouci. Žádná sláva, ale co to je to černé malé? *Nemastoma*? Ano. Předpokládal jsem, že to asi nebude *Nemastoma triste*, ani černá forma *Nemastoma lugubre*, takže *Nemastoma bidentatum*. Což se později potvrdilo. Biotop je prosvětlený, s dubem zimním a letním. Prosevy byly provedeny podél zanechaných kmenů, viz **obr. 2**, a skutečně „po chvíli“ jsem získal pět samečků, čtyři samičky a jednoho subadultního samečka poddruhu *Nemastoma bidentatum sparsum*. A další údiv. Při zpáteční jízdě, asi po 500 m mne zaujala topolová alej podél úzké silnice Pod Liškami a za ní celkem velká plocha trávníků – možná tam budou nějakí pavouci. Stačilo několik prosevů jen u třech topolů, a na světě byl jeden sameček a jedna samička *Nemastoma bidentatum sparsum*. V odlišném biotopu. Tak i v lokalitě Milovice se vyskytuje životaschopná populace, podobně jako u Ohřeckém údolí, kam jsem pro jistotu zamířil a 18.10.2025 ji potvrdil. Patrně tento druh už u nás „zdomácněl“.

Antonín Roušar

Zajímavé nálezy sekáčů aneb jak občanská věda pomáhá našim opilionologům, část druhá

Interesting finds of harvestmen or how citizen science helps our opilionologists, part two. *This article provides information on new findings of the invasive species of harvestman *Leiobunum* sp. A in the Czech Republic. Interestingly, most of the observations were made in or near the premises of companies trading in building materials, and half of the information is based on findings by amateur observers published on the iNaturalist platform.*

O občanské vědě a jejím významu jsme psali v první části tohoto příspěvku (BEZDĚČKA & VAŠINA 2024). Vysoce jsme hodnotili zejména platformu iNaturalist, na níž (nejen) amatérští pozorovatelé zveřejňují svá pozorování, vždy doložená zpravidla kvalitními fotografiemi a přesným údaji geografickými. Je samozřejmě řada druhů (nejen sekáčů), které nelze na základě fotografií jednoznačně determinovat, někdy nanejvýše do rodové úrovně. Je však řada dalších druhů, které lze dle fotografií determinovat s jistotou. Mezi ně patří i invazní sekáč *Leiobunum* sp. A (obr. 1–2), poprvé u nás zaznamenaný v roce 2021 (BEZDĚČKA *et al.* 2021). V následujících dvou letech nepřibyla žádná pozorování, až v roce 2024 se podařil druhý nálezy (MACHAČ 2024). Teprve až rok 2025 se jeví průlomový, protože nálezů a pozorování výrazně přibýlo napříč republikou. Podrobnosti o všech nálezech a pozorováních byly publikovány v časopise *Acta rerum naturalium* (BEZDĚČKA 2025). Zde shrnu jen výčet lokalit:

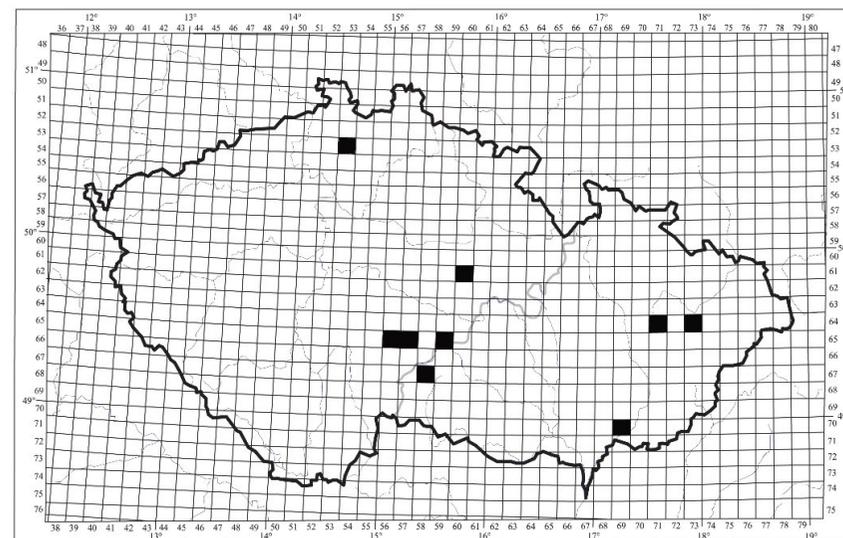
Hlavatce 6758, Nasavrky 6160, Nový Jičín 6473, Hranice 6471, Pacov 6556, Pelhřimov 6557, Jihlava 6559, Zahrádky 5353 – viz síťová mapa ČR (obr. 3).

Obr. 1: *Leiobunum* sp. A, samec (foto P. Bezděčka)

Obr. 2: *Leiobunum* sp. A, samice (foto P. Bezděčka)

Obr. 3: Faunistické čtverce s nálezy invazního sekáče *Leiobunum* sp. A, stav k 1.12.2025

Většina nálezů má něco společného, a sice že nálezy byly učiněny v areálech firem obchodujících se stavebninami, v jednom případě paletami, a v jejich blízkém okolí.

To naznačuje, že migraci *Leiobunum* sp. A výrazně napomáhá doprava stavebního zboží na paletách a bylo by proto skvělé se v budoucnu na tento prvek zaměřit.

Jeden z nálezů naznačuje možnost průniku tohoto sekáče mimo souvisle zastavěná území do okolní krajiny. Jedná se o nález malé populace na hrázi bezejmenného rybníčku na okraji Pacova (**obr. 4**).

Obr. 4: Betonová výpust' z rybníčku na okraji Pacova, kde byla nalezena malá populace *Leiobunum* sp. A (foto P. Bezděčka)

Pavel Bezděčka

BEZDĚČKA P. 2025: Nové nálezy invazního sekáče *Leiobunum* sp. A v České republice. *Acta rerum naturalium* (v tisku).

BEZDĚČKA P., BEZDĚČKOVÁ K., PĚNČA M. & BUDNIKOV N. 2021: First record of invasive harvestman *Leiobunum* sp. A (Arachnida: Opiliones) in the Czech Republic. První nález invazního sekáče *Leiobunum* sp. A (Arachnida: Opiliones) v České republice. *Acta rerum naturalium* **26**: 9–11.

BEZDĚČKA P. & VAŠINA M. 2024: Zajímavé nálezy sekáčů aneb jak občanská věda pomáhá našim opilionologům. *Pavouk* **57**: 16–17.

MACHAČ O. 2024: Druhý nález sekáče *Leiobunum* sp. A. *Pavouk* **57**: 18.

Čekání na odlet

Na konci března roku 2025 jsem zahajoval entomologický průzkum přírodní rezervace Běšický chochol, která se nachází v Ústeckém kraji asi 6 km jihozápadně od Kadaně. Jde o velmi pozoruhodnou lokalitu, jenž je známá například výskytem užovky stromové (*Zamenis longissimus*) nebo ještěrky zelené (*Lacerta viridis*). V posledních letech lokalitu navštěvoval i Antonín Roušar, který zde chytil i několik vzácnějších druhů pavouků. Výsledky jeho práce budou v nejbližší době publikovány v recenzovaném sborníku, který vydává Oblastní muzeum a galerie v Mostě. Já jsem se však primárně věnoval broukům. Když jsem lokalitu navštívil 28. března roku 2025, na několika místech jsem objevil jemnou plachetkovitou pavučinu spojující vrcholky trav a menších keřů. Hned mi bylo jasné, že patří některému z našich druhů sklípkánek. Tyto pavučinové dálnice budují mladí sklípkánci, kteří opouští mateřskou podzemní noru a vydávají se do světa. Okamžitě mě napadlo, že bych se mohl podívat, zda někde nevidím nějaká mláďata. Jednak bych se mohl dozvědět, o jaký druh sklípkánka jde, ale především bych mohl zdokumentovat tzv. aeronautické chování. Někteří pavouci jsou schopni létat pomocí pavučinových vláken. Ví se to i o mláďatech sklípkánek. Sklípkánek hnědý (*Atypus affinis*) má ze všech našich sklípkánek nejlehčí mláďata (Řezáč a Černecká 2024), a tak bylo u něj aeronautické chování opakovaně pozorováno. O jaký druh tedy jde, a budou mláďata létat? V létě se mi podařilo odchytit několik dospělých samců, a nyní je již jasné, že jde také o sklípkánka hnědé (*Atypus affinis*). Jde tak o novou lokalitu tohoto druhu v Ústeckém kraji.

Většina pavučin již byla opuštěna. Avšak na menší jihozápadně orientované travnaté stráni jsem objevil několik stovek mláďat sklípkánek. Jedno z nich jsem si v rychlosti vyfotil, abych se podíval na počet článků snovacích bradavek. Napočítal jsem tři, což vyloučilo jeden z druhů, a to sklípkánka pontického (*Atypus muralis*), který má čtyřčlánkové snovací bradavky. Mladí sklípkánci se zdržovali na nejvýše položených místech a pomalu putovali po pavučinových vláčkách. Bylo ideální počasí, teplota kolem 22 stupňů, jasno a lehce pofukoval vítr. Ideální podmínky pro odlet. Vybral jsem si větší skupinku mláďat a usadil se poblíž. Mláďata vyrážela na všechny strany, některá se spouštěla na zem a ihned se snažila ukryt v detritu. Na nejvyšších místech se zdržovalo nejvíce mláďat, a samozřejmě jsem si říkal, že právě z těchto míst budou moci nejsnáze odletět. Strávil jsem pozorováním mláďat asi dvě hodiny, a během té doby jsem nepozoroval ani jeden pokus o vzletnutí. Vzhledem k tomu, že se na lokalitě druh vyskytuje poměrně hojně, soudím dle množství pavučin, které budují mláďata, vypravím se na lokalitu příští rok. Třeba mi bude štěstí více přát.

Pavel Krásenský

ŘEZÁČ M. & ČERNECKÁ Ľ. 2024: Letci bez křídel aneb hedvábí ve službách aeronautiky 2. *Živa* **72** (6): 331–333.

Fotosérie mladých sklípčánek, seskupených na vrcholcích vegetace čekajících na vhodné podmínky k balooningu (foto P. Krásenský).

SPOLEČENSKÁ RUBRIKA

European Congress of Arachnology – Zadar 2025

Letos se 1.–5. září konal evropský arachnologický kongres v chorvatském Zadaru, zde jsou postřehy tří účastníků, kteří dostali studentský grant od České arachnologické společnosti: Ondry Vaňka, Sabriny Toress Kalme a Filipa Solara.

Zadar je krásné historické město, které přes sezónu láká ve velkém turistu z celé Evropy. Začátkem září ale už většina turistů město opustila, a tak jsme si ho mohli vychutnat poměrně v klidu. Samotná konference pak byla zcela nezapomenutelná. Zaujaly mě například příspěvky o struktuře vlákna vrhačů, o fylogeografii evropských sklepanů nebo plenární přednáška o pavoucích podzemí. Ale podobně kvalitních příspěvků bych určitě našel i více. Příjemným zakončením konference byla následná terénní práce v Bosně a Hercegovině. Na samotné konferenci pak bylo velkých zážitků více. Od odborného využití při přednáškách a poster session přes noční procházky starým městem a konferenční exkurzi až po společenské večery, kterých bylo letos poměrně dost. (Ondra)

My experience in Zadar 35th European Congress of Arachnology was very successful. I presented some data related to my PhD thesis, and some less represented arachnids were in this way portrayed in the congress. I met lots of different people. I got to know students from other universities and got to ask about their research. I met former colleagues. I met popular researchers from the arachnology world whom I read a lot of their articles, I got to ask them interesting questions about their research. I enjoyed the place where the congress took place. The university arranged everything in a very convenient manner and the food was delightful. The organizing team was amazing and always ready to help. I made new friends and learnt many things from different fields and arachnid clades. (Sabrina)

Zadar na mě udělal velmi silný dojem. Šlo o mou první větší mezinárodní konferenci a už samotná volba místa byla skvělá – krásné město, příjemné počasí a výjimečné prostředí univerzity přímo u moře. Celková atmosféra byla velmi přátelská. Nejvíce mě zaujaly příspěvky zaměřené na sexuální dimorfismus u pavouků a rozdíly ve velikosti samic a samců. Velmi zajímavá byla také přednáška týkající se tvaru kokonů a jejich odolnosti vůči parazitoidům, která pro mě měla i přesah k vlastnímu výzkumu. Silných zážitků bylo během konference mnoho, nicméně pokud bych měl vybrat jeden, byla by to výprava do Národního parku Krka, která krásně doplnila odborný program a nabídla prostor pro neformální setkávání s kolegy a zároveň sběry chorvatských pavouků. (Filip)

Část výpravy České arachnologické společnosti v Zadaru (foto L. Černecká)

122. seminář České arachnologické společnosti

V sobotu 29. listopadu 2025 se uskutečnil 122. arachnologický seminář, tentokrát v kampusu Masarykovy Univerzity v brněnských Bohunicích. Setkání se zúčastnilo celkem 36 členů České arachnologické společnosti a dalších zájemců o pavoukove. Organizace semináře se ujali Stano Pekár, Eva Líznarová a Erika Skříšiovská, kteří zajistili příjemné zázemí, plynulý průběh celé akce a zároveň připravili výborné občerstvení, které přispělo k příjemné a přátelské atmosféře setkání. Po úvodním přivítání následoval odborný program rozdělený do několika tematických bloků. V dopolední části zazněly příspěvky zaměřené především na chování, ekologii a evoluci pavouků. První příspěvek se věnoval myrmekofagii u slíďáků, následovala přednáška o parazitoidech skupiny Polysphincta a jejich vztah k pavoukům čeledi Linyphiidae. Dále jsme se dozvěděli něco o chromozomové evoluci krátkoschvostů v porovnání s dalšími řády pavoukvců a o výskytu nepohlavních chromozomů u pavouků. Poté následovalo představení tématu o vlivu průběhu kopulace na počet potomstva u pavouků. V dalším přednášce jsme nahlédli do historie české akarologie a současného poznání

roztočů čeledi Trombiculidae. Na závěr dopoledního bloku jsme si poslechli shrnutí poznatků o balooningu pavouků a možnosti využití geometrické morfometrie při měření tvaru těla pavouků. Následovala obědová pauza, na kterou jsme se přesunuli do místní hospůdky Okruh, kde jsme se posilnili. Odpolední program pokračoval dalšími odbornými přednáškami, které se věnovaly například specifickým behaviorálním adaptacím pavouků čeledi Zodariidae a agresivním mimikry pavouků druhu *Zodarion rubidum* (Simon, 1914). Také jsme se dozvěděli něco o násilné kopulaci pavouků čeledi Philodromidae a o nálezech vzácných druhů v mokřadech na jižní Moravě. Program tradičně uzavřelo shrnutí činnosti ČAS v roce 2025. Seminář se vydařil po odborné i společenské stránce a opět potvrdil význam této dlouhodobé tradice pro setkávání, výměnu poznatků a diskuzi v rámci české arachnologické komunity.

Anděla Šimečková

Účastníci 122. semináře v Brně (foto O. Zimmermann)

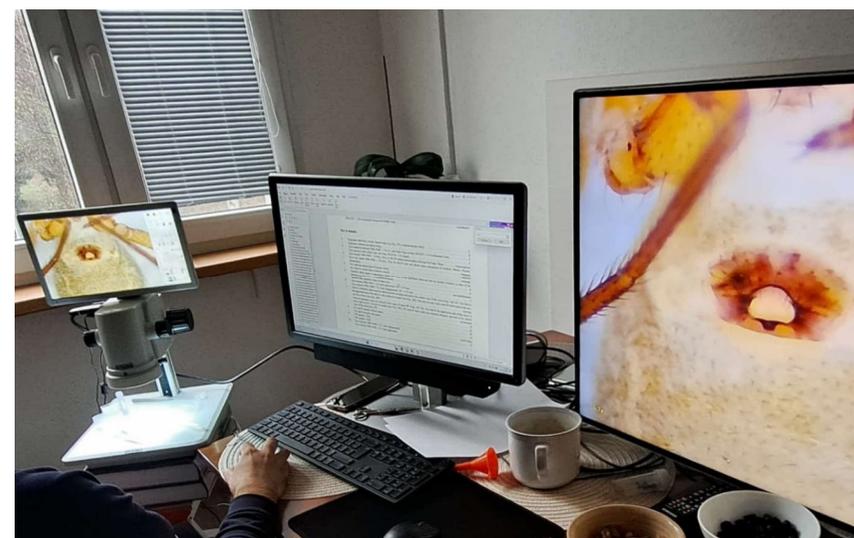
Novodobé určovací semináře

Občasná setkávání arachnologů za účelem výměny poznatků a zejména determinačních zkušeností pořádal kdysi v Brně už profesor František Miller. Pravidelné určovací semináře však zavedl v Praze začátkem 70. let Jan Buchar, tehdejší docent na Přírodovědecké fakultě UK. V pracovně pana docenta, později pana profesora, se scházeli v měsíčních intervalech jak ostřílení, tak i začínající přátelé a příznivci pavoučí čeládky z Čech, Moravy i Slovenska. Průběh semináře byl vždy víceméně stejný: Jenda Buchar seděl nad mikroskopem, několik účastníků semináře stálo ve frontě za ním a podávalo mu postupně vzorky na určení. Ti, co frontu nestáli, spolu živě diskutovali o svých nálezech, metodách sběru, determinaci... nebo se věnovali ochutnávce rozmanitých pamlsků chuťově sladěných s výborným červeným. Byla to pohoda.

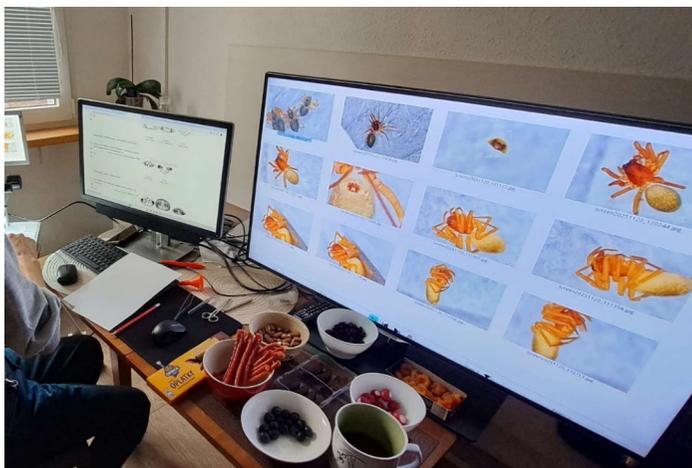
Tradice těchto "bucharovských" seminářů byla letos obnovena. V pražských Kobylicích se uskutečnil první novodobý určovací seminář pavouků dne 10.10.2025 v personálním obsazení Tonda Kúrka, Petr Dolejš, Kryštof Růckl a Ondra Vaněk. Díky pokroku moderní techniky, kdy si Kryštof Růckl opatřil digitální HD stereomikroskop a propojil snímání obraz s televizorem, přináší novodobé semináře nové, atraktivní možnosti: Na LCD displeji i rozměrné televizní obrazovce může každý přítomný arachnolog sledovat, co je zrovna pod objektivem a které znaky pavouka se řeší (obr. 1). Samozřejmostí je možnost pořizování obrazové dokumentace a též nechybí drobné občerstvení, neboť při hladu se asi málokomu určuje příjemně (obr. 2). Nevýhoda digitálního stereomikroskopu spočívá snad jen v absenci 3D pohledu. Druhé setkání se pak uspořádalo 21.11.2025, kdy původní sestavu posílila ještě Ludka Černecká až z daleké Banské Bystrice, tedy nový projekt se může chlubit už i zahraniční účastí. Distančně na telefonu byl při obou seminářích pro případ determinační nouze v pohotovosti Milan Řezáč. Reporty z proběhlých sezení včetně vybrané fotodokumentace budou k dispozici na webovkách ČAS v sekci Akce.

Zájemci o účast na budoucích seminářích se mohou hlásit Kryštofovi (krystof.ruckl@gmail.com). Je potřeba dát vědět i množství materiálu pro určení, pokud nějaký je. Budou vítáni i arachnologové začátečníci, kteří zde mohou nabrat nové determinační dovednosti. Kromě pavouků v lihu se v menší míře věnujeme i makro- a mikroskopickým fotografiím, které lze na výše uvedený e-mail zasílat, a výsledný verdikt bude pak po skončení semináře zpětně elektronicky sdělen. Nechť se překvapí, jakou bude mít nově založený projekt budoucnost.

Kryštof Růckl & Antonín Kúrka

Obr. 1: Technické zabezpečení určovacího semináře: Vlevo stereomikroskop, uprostřed externí monitor notebooku, vpravo televizní obrazovka. Častými vzorky na určovacích seminářích jsou plachetnatky rodu *Porrhomma*, našťastí máme klíč Vlastíka Růžičky.

Obr. 2: Je třeba dbát i na obrazovou dokumentaci. K určovacímu semináři též patří drobné občerstvení poskytující determinátorům tolik potřebnou energii.

Novými členy ČAS se v roce 2025 stali

Brejníková Alena, Davídek Marek, Grygarová Veronika, Jelen Petr, Kovaříč Ivo, Kučera Jaroslav, Kulich Libor, Marcisz Vojtěch, Mitáš Filip, Mour Jan, Němečková Jana, Novohradský Emil, Ondráček Jakub, Prágr Aleš, Toress Kalme Sabrina

ČAS má nyní 138 členů. *Vítejte!*

Kolegové, kteří letos ukončili studium

Narmin Beydizada (MUNI, školitel: S. Pekár, oponenti: R. Michalko, S. Kralj Fišer)
 Veronika Grygarová (JČU, školitel: A. Sucháčková, oponenti: V. Jílková, O. Košulič)
 Matyáš Hiřman (PřF UK, školitel: F. Štáhlavský, oponenti: L. Kratochvíl, R. Symonová)
 Štěpán Jeřábek (PřF UK, školitel: P. Dolejš, oponent: E. Líznarová)
 Viktor Střešník (PřF UK, školitelé: P. Šípek & T. Hamřík, oponent: M. Adámek)

Gratulujeme!

Výbor České arachnologické společnosti

Na 122. arachnologickém semináři byl zvolen nový předseda České arachnologické společnosti a výbor má nyní toto složení a funkce:

prof. Mgr. Stano Pekár, Ph.D. – předseda, Mgr. Ondřej Machač, Ph.D. – tajemník, MUDr. Kryštof Rückl – hospodář, Mgr. Jan Dolanský – člen výboru, RNDr. Petr Dolejš, Ph.D. – člen výboru, Mgr. Helena Rothová – člen výboru, RNDr. Milan Řezáč, Ph.D. – člen výboru, prof. Mgr. Vítězslav Bryja, Ph.D. – člen revizní komise, Radek Šich – člen revizní komise, Ota Zimmermann – člen revizní komise.

Česká bibliografie

Pavouci

- AMEIXA O., ŠIPOŠ J., MACHAČ O., LILLEBØ A. I., SOUSA A. I. 2025: Drivers of saltmarsh spider assemblages in coastal lagoon: Implications for biodiversity assessment and habitat management. *Glob. Ecol. Conserv.* **64** (e03984): 1–14. DOI: 10.1016/j.gecco.2025.e03984
- BEYDIZADA N. I. 2025: *The Role of Personality in Solitary Spiders in Different Contexts*. PhD. thesis, Masaryk University, Brno, 136 pp.
- CARDOSO P., PEKAR S., BIRKHOFFER K., CHUANG A., FUKUSHIMA C. S., HEBETS E. A., HENAUT Y., HESSELBERG T., MALUMBRES-OLARTE J., MICHÁLEK O., MICHALCO R., SCOTT C., WOLFF J. & MAMMOLA S. 2025: Ecosystem services provided by spiders. *Biol. Rev.* **100** (6): 2217–2236. DOI: 10.1111/brv.70044
- ČERNÁNSKÁ K. 2025: *Atraktivita ploštic využívaných v biologické ochraně rostlin jako kořisti pro pavouky (Attractiveness of true bugs used in biological plant protection as prey of spiders)*. MSc. thesis, Czech University of Life Science, Prague, 53 + III pp. (in Czech, English summary)
- GRYGAROVÁ V. 2025: *Vliv lesního požáru v NP České Švýcarsko na vybrané skupiny pozemních predátorů (Impact of a forest fire in Bohemian Switzerland National Park on ground-dwelling predators)*. MSc. thesis, University of South Bohemia, České Budějovice, 48 pp. (in Czech and English)
- HAMŘÍK T., KOŠULIČ O., ŠEBESTA J., SZABÓ M. Z. & GALLÉ R. 2025: Prescribed burning and vegetation heterogeneity enhance predatory arthropod diversity in temperate dry grasslands. *Fire Ecol.* **21** (73): 1–18. DOI: 10.1186/s42408-025-00409-9
- HRADSKÁ I. 2025: Pavouci (Arachnida: Araneae) Šlovického vrchu. Spiders (Arachnida: Araneae) of Šlovický vrch. *Sborn. ZČM – Přír.* **131**: 131–137 (in Czech, English abstract).
- INDZHOV S., HAYNADZHIEVA V., STŘEŠTÍK V., DIMITROV DR. & DIMITROV DI. 2025: We have two of them: a review of the genus *Mastigusa* (Araneae: Cybaeidae) in Bulgaria. *Zootaxa* **5711** (4): 579–588. DOI: 10.11646/zootaxa.5711.4.7
- JEŘÁBEK Š. 2025: *Mechanismus přenosu spermií u pavouků (Araneae). Mechanism of Sperm Transfer in Spiders (Araneae)*. BSc. thesis, Charles University, Prague, 40 pp. (in Czech, English abstract)
- KAČMÁŘÍK V. 2025[“2024”]: *Vliv chřadnutí a odumírání jasanů v lesních ekosystémech oblasti Poodří na diverzitu pavouků (Araneae) a stěvlíků (Carabidae) (The impact of ash dieback in forest ecosystems of the Poodří region on the diversity of spiders (Araneae) and ground beetles (Carabidae))*. MSc. thesis, Mendel University, Brno, 51 pp. (in Czech, English abstract)
- KADERKA R. & QUISPE-COLCA O. M. 2025: Description of a male of the Peruvian tarantula *Thrixopelma aymara* (Chamberlin, 1916), and a new species of *Thrixopelma* Schmidt, 1994 from Peru (Araneae; Theraphosidae; Theraphosinae), with comments on the conservation of tarantulas in Peru. *Rev. Peru Biol.* **32** (e30562): 1–36. DOI: 10.15381/rpb.v32i2.30562
- KALAMENOVÁ K. 2025: *Využití olfaktorické během potravního chování pavouků (Use of olfaction during feeding behaviour of spiders)*. BSc. thesis, University of South Bohemia in České Budějovice, 57 pp. (in Czech, English abstract)
- KŮRKA A. 2025a: Pavouci (Araneae) Pňovského luhu. Spider (Araneae) of the Pňovský luh floodplain forest. *Práce Muz. v Kolíně, ř. přír.* **16** [2024]: 27–40 (in Czech, English abstract and summary).

KÚRKA A. 2025b: Pavouci (Araneae) bývalého vojenského prostoru Vrchbělá. Spiders of the Vrchbělá former military area. *Práce Muz. v Kolíne, ř. přír.* **16** [2024]: 41–62 (in Czech, English abstract and summary).

MICHALCO R. 2025: Habitat structure and predator diversity jointly shape the arrangement of predator–prey networks. *J. Anim. Ecol.* **94** (1): 2150–2154. DOI: 10.1111/1365-2656.70129

MIKULCOVÁ E. 2025: *Trus a trávicí soustava členovců [Droppings and digestive system of arthropods]*. Term thesis, Gymnázium Mensa, Praha, 34 pp. (in Czech)

NIEDOBOVÁ J. & KUDLÁČEK T. 2025: The significance of woody vegetation's nonproductive elements for the overwintering of key biocontrol agents in intensively used agricultural areas. *Pest Manag. Sci.* **82** (1): 252–261. DOI: 10.1002/ps.70188

ORTIZ D., PEKÁR S., HENRARD A., JOCQUÉ R., HARVEY M. S., HADDAD C. & VAN BOCKLAER B. 2025: Phylogenomics unveils Afrotropical origin, trans-oceanic global diversification and climatic niche conservatism in the sedentary Zodariidae ant spiders. *Syst. Entomol.* **50** (4): 988–1004. DOI: 10.1111/syen.12694

PEKÁR S., ŠOLTYSOVÁ V., BOOYSEN R. & ARNEO M. 2025: Evolution of spider- and ant-eating habits in crab spiders (Araneae: Thomisidae). *Zool. J. Linn. Soc.* **203** (3): 1–12. DOI: 10.1093/zoolin/znz068

ŘEZÁČ M. & HENEBERG P. 2025: A spider on the edge: century-scale shifts at the northwestern distribution limit of *Lycosa singoriensis*. *J. Insect Conserv.* **29** (81): 1–17. DOI: 10.1007/s10841-025-00717-0

ŘEZÁČ M., KRÁL J., ÁVILA HERRERA I. M., FORMAN M., ŘEZÁČOVÁ V., GLORÍKOVÁ N. & HENEBERG P. 2025: *Dysdera parthenogenetica* sp. nov. (Araneae, Dysderidae): A unique case of parthenogenesis in spiders. *J. Zool. Syst. Evol. Res.* **2025** (9266860): 1–21. DOI: 10.1155/jzs/9266860

ŘEZÁČ M., ŘEZÁČOVÁ V., NÉMETHOVÁ E., GLORÍKOVÁ N., TRANOVÁ S. & HENEBERG P. 2025: Tissue-resident microbiomes shape stress resilience and dispersal behavior in an agrobiont spider. *J. Environ. Manag.* **394** (127431): 1–14. DOI: 10.1016/j.jenvman.2025.127431

RŮŽIČKA V., ŘEZÁČ M., DOLANSKÝ J. & CHALUPKA F. 2025: Pavouci pod našima nohama (Spiders beneath our feet). *Živa* **73** (5): 248–251 (in Czech, English summary).

SHAFIAE S., PEKÁR S. & SEYYAR O. 2025: New data on zodariid spiders (Arachnida, Araneae) in the Middle East and Eastern Mediterranean. *Eur. J. Taxon.* **1016**: 1–139. DOI: 10.5852/ejt.2025.1016.3063

ŠOURKOVÁ S. 2025: *Fauna pavouků mokřadů u obce Stvolny [Spider fauna of wetland near village Stvolny]*. MSc. thesis, University of West Bohemia in Pilsen, 60 + XVIII pp. (in Czech, English summary)

ŠTERNWALDOVÁ A. 2025: *Ohrožené druhy bezobratlých v Národním parku Podyjí [Endangered invertebrate species in the National Park Podyjí]*. BSc. thesis, Palacký University, Olomouc, 92 pp. (in Czech, English abstract)

STŘEŠTÍK V. 2025 [“2024”]: *Vliv řízeného vypalování biomasy na vybrané skupiny bezobratlých evropského bezlesí. The impact of controlled biomass burning on selected groups of invertebrates in European non-forest ecosystems*. BSc. thesis, Charles University, Prague, 38 pp. (in Czech, English abstract)

ŠTRÝMPOVÁ J. 2025: *Predační metody vybraných zástupců synantropních druhů pavouků na území severních Čech [Predatory methods of selected members of synanthropic spider species in North Bohemia]*. BSc. thesis, Technical University of Liberec, 72 pp. (in Czech, English abstract)

TŮMA M., KRÁL J., FORMAN M., PURCHART L., LUBIN Y. & PEKÁR S. 2025: Prey of selected epigeic velvet spiders (Araneae: Eresidae). *Eur. J. Entomol.* **122**: 219–227. DOI: 10.14411/eje.2025.027

VACEK Z. 2025: *Ekologie záplavnic jedovaté Cheiracanthium puncturium (Villers, 1789) a její interakce s asociovanými organismy na výškovém gradientu (Ecology of yellow sac spider Cheiracanthium*

puncturium (Villers, 1789) and its interactions with associated organisms on an elevation gradient). MSc. thesis, Czech University of Life Science, Prague, 73 pp. (in Czech, English abstract)

VANĚK O. 2024: *Vertikální stratifikace biocenóz členovců nehlubokých podzemních prostor. Vertical stratification of arthropod assemblages in shallow subterranean spaces*. SOČ, Gymnázium a Střední odborná škola, Rokycany, 82 pp. (in Czech, English abstract)

VIEL N. 2025: *Ecology of a Range Expanding Spider*. PhD. thesis, Masaryk University, Brno, 206 pp.

VIEL N., GAJSKI D., PERERA-FERNÁNDEZ L. G., PÉTILLON J. & PEKÁR S. 2025: What is on the menu when you move far away? Realised diet niche in a geographic-range-expanding ant-eating spider. *J. Biogeogr.* **52** (e70036): 1–11. DOI: 10.1111/jbi.70036

VIEL N., WIJACKI T., PÉTILLON J. & PEKÁR S. 2025: Prevalence of two endosymbionts in range-expanding *Zodariion* spiders (Araneae: Zodariidae). *Biol. J. Linn. Soc.* **144** (1): 1–10. DOI: 10.1093/biolinnean/blae126

ZAMANI A., VON WIRTH V., FABIÁNEK P., HÖFLING J., JUST P., KORBA J., PETZOLD A., STOCKMANN M., ELMI H. S. A., VENCES M. & OPATOVA V. (2025) Size matters: a new genus of tarantula with the longest male palps, and an integrative revision of *Monocentropus* Pocock, 1897 (Araneae, Theraphosidae, Eumenophorinae). *ZooKeys* **1247**: 89–126. DOI: 10.3897/zookeys.1247.162886

ZEHNÁLEK P., LUSTYK P., MACHAČ O. & VRÁNA J. 2025: Život na hraně aneb za unikátní přírodou po svazích Hřebečského hřbetu II (Life on the edge: For the unique nature on the slopes of Hřebeč Ridge II). *Živa* **73** (4): 190–194 (in Czech, English summary).

Sekáči

HIŘMAN M. 2025: *Evoluční dynamika karyotypové diferenciaci u sekáčů (Arachnida: Opiliones). Evolutionary Dynamics of Karyotypes Differentiation in Harvestmen (Arachnida: Opiliones)*. PhD. thesis, Charles University, Prague, 32 pp. (in Czech, English abstract)

HIŘMAN M., KARAMAN I., ŠTUNDLOVÁ J., JUST P. & ŠŤÁHLAVSKÝ F. 2025: Evolutionary dynamics of the chromosomal changes in the genus *Cyphophthalmus* (Arachnida: Opiliones) on the Balkan Peninsula. *Zool. J. Linn. Soc.* **204** (3): 1–12. DOI: 10.1093/zoolinnean/zlaf068

Štíři

JOSHI M., DESPHANDE S., UKALE S., GOWANDE G., BILAT J., KOVAŘÍK F., MOTTAZ H., ŠŤÁHLAVSKÝ F., BASTAWADE D., MONOD L. & SULAKHE S. 2025: Systematic revision of the genus *Charmus* Karsch, 1879 (Scorpiones: Buthidae), and assessment of its phylogenetic position within Buthidae C. L. Koch, 1837 using ultraconserved elements. *Diversity* **2025** (17, 354): 1–39.

KOVAŘÍK F. 2025a: Scorpions of the Horn of Africa (Arachnida: Scorpiones). Part XXXVI. *Compsobuthus starhai* sp. n. from Somalia (Puntland) (Buthidae). *Euscorpius* **408**: 1–14.

KOVAŘÍK F. 2025b: Scorpions of the Horn of Africa (Arachnida: Scorpiones). Part XLI. *Pandinops sahil* sp. n. from Somaliland (Scorpionidae). *Euscorpius* **418**: 1–11.

KOVAŘÍK F. & ELMI H. S. A. 2025a: Scorpions of the Horn of Africa (Arachnida: Scorpiones). Part XLII. *Parabuthus qaraaf* sp. n. from Ethiopia (Buthidae). *Euscorpius* **419**: 1–11.

KOVAŘÍK F. & ELMI H. S. E. 2025b: Scorpions of the Horn of Africa (Arachnida: Scorpiones). Part XL. *Barbaracurus lowei* sp. n. from Ethiopia (Buthidae). *Euscorpius* **417**: 1–11.

KOVAŘÍK F., ELMI H. S. A. & ŠŤÁHLAVSKÝ F. 2025: Scorpions of the Horn of Africa (Arachnida: Scorpiones). Part XXXV. *Parabuthus starhai* sp. n. from Somalia (Puntland) (Buthidae). *Euscorpius* **405**: 1–10.

KOVAŘÍK F. & LOWE G. 2025: Scorpions of the Horn of Africa (Arachnida: Scorpiones). Part XLIII. *Lanzatus fuscipalpis* sp. n. from Ethiopia (Buthidae). *Euscorpius* **421**: 1–13.

KOVAŘÍK F., LOWE G. & ŠŤÁHLAVSKÝ F. 2025: Three new species of *Androctonus* from Morocco (Arachnida: Scorpiones: Buthidae). *Euscorpius* **420**: 1–29.

KOVAŘÍK F., LOWE G., ŠŤÁHLAVSKÝ F. & ELMI H. S. E. 2025: Scorpions of the Horn of Africa (Arachnida: Scorpiones). Part XXXIX. *Buthus pygmaeus* sp. n. from Somaliland (Buthidae). *Euscorpius* **415**: 1–14.

KOVAŘÍK F., ŠŤÁHLAVSKÝ F., ELMI H. S. A. & ŠTARHA R. 2025: Scorpions of the Horn of Africa (Arachnida: Scorpiones). Part XXXVIII. *Parabuthus puntlandus* sp. n. from Somalia (Puntland) (Buthidae). *Euscorpius* **414**: 1–11.

KRÁLOVÁ B. 2025: Karyotypová diferenciace afrických štirů rodu *Uroplectes* (Scorpiones: Buthidae) [Karyotype differentiation of African Scorpions of the genus *Uroplectes* (Scorpiones: Buthidae)]. MSc. thesis, J. E. Purkyně University, Ústí nad Labem, 110 pp. (in Czech, English abstract)

YAĞMUR E. A., KOVAŘÍK F., FET V., LOWE G., MORADI M. & KALAMI F. 2025: Review of *Androctonus* Ehrenberg, 1828 in Iran, with redescription of *A. crassicauda* (Olivier, 1807) and *A. orientalis* (Birula, 1900) stat. n., and descriptions of four new species (Scorpiones: Buthidae). *Euscorpius* **422**: 1–69.

Štirci

MUSTER C., KORBA J., BOGUSCH P., HENEGER P. & ŠŤÁHLAVSKÝ F. 2024: And yet they differ: Reconsiderations of diversity within *Dactylochelifer latreillii* (Arachnida: Pseudoscorpiones). *Diversity* **2024** (16, 137): 1–24. DOI: 10.3390/d16030137

Roztoči

HUBERT J., GLOWSKA-PATYŃIAK E. & PEKAR S. 2025: Cultures of stored-product mite *Tyrophagus putrescentiae* experimentally infected with *Cardinium* and *Wolbachia* presented reduced fitness. *J. Stored Prod. Res.* **112** (102663): 1–8. DOI: 10.1016/j.jspr.2025.102663

Nové knihy

FEDOR P. ed. 2025: *Červená kniha ohrozených a vzácných druhů rostlin, hub a živočichů slovenska: Bezstavovce*. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Banská Bystrica, 660 pp. ISBN: 978-8081841156

FOELIX F. R. 2025: *Spider Biology*. Springer Nature, Cham, 461 pp. ISBN: 978-3031960109

LEWINGTON R. 2025: *Pocket Guide to British Spiders*. Bloomsbury Publishing, London, 96 pp. ISBN: 978-1399406994

NENTWIG W., ANSORG J., CUSCHING P., KRANZ-BALTENSPERGER Y. & KROPF C. 2025: *House Spiders – Worldwide*. Springer, Berlin, Heidelberg, 223 pp. ISBN: 978-3031704475

WILSON R. I. 2025: *Spiders & Harvestmen of Yorkshire – An Atlas*. Pisces Publications, Newbury, 384 pp. ISBN: 978-1913994204

SHI W. T. 2025: *A Naturalists guide to Spiders of Borneo*. John Beaufoy Publishing, Oxford, 176 pp. ISBN: 978-1913679958

Pokyny pro autory

Psaní textu

- **publikování:** zveřejnění článku ve zpravodaji *Pavouk* je považováno za jeho publikování; plánujete-li svůj příspěvek publikovat ještě v jiném (např. zahraničním) časopise, dodržujte následující pravidla:
  - buď zprávu pošlete do *Pavouk* až po řádném publikování v jiném časopise
  - nebo zprávu v *Pavoukovi* nedoplňujte obrázky ani anglickým překladem
- **odstavce:** oddělujte jedním stisknutím klávesy Enter (nikoliv několika úhozy mezeríku)
- **latinské jméno rodu a druhu:** pište kurzívou
- **datum:** 13.–27.10.2020 (s pomlčkou a bez mezer)
- **jméno autora příspěvku:** kurzívou a zarovnání vpravo (nikoliv pomocí několika úhozů mezeríku nebo tabulátoru)
- **odkaz na obrázek:** (obr. 1)
  - je-li součástí textu jen jeden obrázek, odkaz být nemusí
- **popis obrázku:** **Obr. 1:** Co obrázek ukazuje (foto J. Příjmení)
  - je-li součástí textu jen jeden obrázek, číslo být nemusí
- **použití přejetého obrázku:** pouze se souhlasem původního autora nebo vydavatelství
- **anglický abstrakt:** povinný u taxonomických faunistických příspěvků významem přesahujících hranice ČR, u ostatních velmi žádoucí
  - vložit pod český nadpis
  - psát celý kurzívou, překlad názvu článku navíc **tučně**, latinská jména druhů normálním písmem

Citování

- **autor popisu taxonu:** Příjmení, rok
- **citace v textu:** PŘÍJMENÍ *et al.* rok (příjmení KAPITÁLKAMI, nikoliv VERZÁLKAMI)
- **citace článku:** PŘÍJMENÍ K. J. rok: Název článku. *Jm. čas. zkr. ročník* (číslo): od–do.
  - je-li název dvojjazyčně, použijte jen český ekvivalent
  - nepište podtituly časopisů (např. *Arachnology Letters*, *Zpravodaj ČAS* atp.)
  - DOI neuvádějte
- **citace knihy:** PŘÍJMENÍ K. J. & PŘÍJMENÍ K. J. rok: *Název knihy*. Vydavatel, město, počet stran pp.
- **citace internetových stránek:** do textu pomocí *, ** atd. a pod text rovnou odkaz

Samec (nahoře) a samice (dole) skálovky *Minoziella intermedia* Denis, 1958, nedaleko města Mirbat v Ománu (foto J. Dolanský)

Na hrázi rybníka Kolečko v Tovačově na Přerovsku to žije, kromě starých dubů jsou tam také platany a pod šupinkami jejich kůry zimuje mnoho druhů pavoukocvů. Na snímku z letošního března je vzácnější štírek *Dactylochelifer degeeri* spolu se sítnatkou platanovou (*Corythucha ciliata*). Z dalších pavoukocvů zde byly zjištěny třeba štírek *Apocheiridium ferum*, snovačka *Sardinion blackwalli* nebo křížák *Leviellus stroemi* (foto O. Machač)

PAVOUK – Zpravodaj České arachnologické společnosti, číslo 59

Vydává: Česká arachnologická společnost, z. s.

Redakce: Ondřej Machač, Petr Dolejš, Jan Erhart

Adresa redakce: Bratrská 10, 750 02 Přerov

E-mail: machac.ondra@seznam.cz

ISSN: 1804-7254

Zpracováno v programu: Microsoft Word

Titulní strana:

Štírce rodu *Chernes* si vytvářejí na zimu a také samice s vajíčky, hedvábné úkryty pod šupinkami kůry (foto: P. Krásenský)

Toto číslo vyšlo 23.12.2025

